

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Обговорено і затверджено на засіданні кафедр:

Української мови

(назва фахової кафедри)

Протокол №7 від «20» лютого 2020 року

Завідувач кафедри Л. Ковтюк

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ЦДПУ імені Володимира Винниченка

Від «23» лютого 2020 р. №43-ун

Голова приймальної комісії

Ректор О. А. Семенюк

Української та зарубіжної літератури

(назва фахової кафедри)

Протокол № 6 від «19» лютого 2020 року

Завідувач кафедри Г. Д. Клочек

(підпис)

Розроблено

Головою предметної екзаменаційної комісії

та комісії для проведення співбесід з

української мови і літератури

(назва конкурсного предмету)

М.І. Лаврусенко

(підпис)

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ з

української мови і літератури

(назва конкурсного предмету) для

осіб, які вступають на I курс

денної/заочної форми навчання

на основі повної загальної середньої освіти

для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

зі спеціальностей: 012 Дошкільна освіта; 013 Початкова освіта; 014.01 Середня освіта (Українська мова і література); 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)); 014.02 Середня освіта (Мова і література (німецька)); 014.03 Середня освіта (Історія); 014.04 Середня освіта (Математика); 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини); 014.06 Середня освіта (Хімія); 014.07 Середня освіта (Географія); 014.08 Середня освіта (Фізика); 014.09 Середня освіта (Інформатика); 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології); 014.11 Середня освіта (Фізична культура); 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво); 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво); 014.15 Середня освіта (Природничі науки); 015.10 Професійна освіта (Комп'ютерні технології); 015.17 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості); 016 Спеціальна освіта; 017 Фізична культура і спорт; 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація; 024 Хореографія; 035.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)); 035.10 Філологія (Прикладна лінгвістика); 052 Політологія; 053 Психологія; 061 Журналістика; 081 Право; 112 Статистика; 122 Комп'ютерні науки; 231 Соціальна робота.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний іспит – форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника з конкурсного предмета, результати якого зараховуються до конкурсного бала вступника, або вступника допускається до участі в конкурсному відборі або до інших конкурсних випробувань

Програму вступного іспиту з української мови і літератури укладено відповідно до програми зовнішнього незалежного оцінювання 2020 року. Програми ЗНО на 2020 рік, згідно наказу МОН України від 09.07.2019 № 947 «Про підготовку до проведення в 2020 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», є такими, що затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 № 696 «Про затвердження програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти»

Форма проведення вступного іспиту: письмове виконання тестових завдань екзаменаційного білета.

Структура екзаменаційного білета: Кожен абітурієнт отримує варіант тестових завдань, який містить **19 завдань з Української мови та 21 завдання з Української літератури** трьох рівнів складності.

1 частина «Українська мова»:

Рівень 1. 9 тестових завдань з однією правильною відповіддю; Рівень 2. 4 тестові завдання на співвіднесення; Рівень 3. 6 завдань практичного характеру.

2 частина «Українська література»

Рівень 1. 10 тестових завдань з однією правильною відповіддю; Рівень 2. 5 тестових завдань на співвіднесення; Рівень 3. 6 завдань практичного характеру.

На виконання роботи відведено – 3 астрономічні години (**180 хвилин**).

Структура екзаменаційної оцінки: визначається змістом завдань екзаменаційної роботи за схемою нарахування балів за виконання завдань.

Типи завдань екзаменаційної роботи, характеристика та схема нарахування балів за виконання завдань:

Рівень складності	Кількість завдань	Форма / опис завдання	Максимальна кількість балів за правильну відповідь	Загальна кількість балів
<u>1 частина «Українська мова»:</u>				
Рівень 1	9	№ 1-9: на вибір однієї правильної відповіді	2	18
Рівень 2	4×4	№ 10-13: на встановлення співвіднесення (4 завдання по 4 відповіді)	2	32
Рівень 3	6	№ 14-19: на виконання практичних завдань:		50
		1) визначити члени речення	10	
		2) визначити частини мови	10	

		3) схема речення	5	
		4) фонетичний аналіз слова	5	
		5) морфологічний аналіз слова	5	
		6) редагування 3-х речень	5×3=15	
Σ				100
Рівень складності	Кількість завдань	Форма / опис завдання	Максимальна кількість балів за правильну відповідь	Загальна кількість балів
<u>2 частина «Українська література»</u>				
Рівень 1	10	№ 1-10: на вибір однієї правильної відповіді	2	20
Рівень 2	5×4	№ 11-15: на встановлення співвіднесення (5 завдань по 4 відповіді)	2	40
Рівень 3	6	№ 16-21: на виконання практичних завдань:		40
		1) Визначити авторство поезії	5	
		2) Визначте жанр поезії	5	
		3) Сформулюйте тему/мотив	10	
		4) Сформулюйте художню ідею	10	
		5) Як називається <u>підкреслений троп</u>	5	
6) Який засіб поетичного синтаксису <i>виділений курсивом</i>	5			
Σ				100

У підсумку вступне випробування оцінюється за 200 бальною шкалою: а)

мінімальна позитивна оцінка складає 100 балів;

б) якщо абітурієнт отримав нижче 100 балів, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі;

в) якщо абітурієнт отримав 100 і вище балів, він допускається до участі в конкурсному відборі.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

2.1. ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Фонетика і графіка. Орфоенія і орфографія

Звуки мови. Голосні і приголосні. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Подовжені звуки.

Букви й інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дзь, дж.

Склад. Наголос.

Ненаголошені голосні, їх вимова та позначення на письмі.

Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Чергування у – в, і – й.

Орфограма. Орфографічна помилка.

Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

Будова слова. Словотвір. Орфографія

Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків. Вимова і написання префіксів *з-* (*зі-*, *с-*), *роз-*, *без-*, *пре-*, *при-*, *прі-*.

Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.

Правопис складних і складноскорочених слів.

Лексикологія і фразеологія

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.

Синоніми, антоніми, омоніми. Загальноновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова. Застарілі слова. Неологізми.

Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Морфологія та орфографія

Поняття про самостійні та службові частини мови. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники – назви істот і неістот, загальні і власні назви.

Рід, число, відмінок іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників.

Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.

Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на позначення цілих, дробових та збірних чисел) і порядкові. Числівники прості і складені.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Правопис числівників.

Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників. Правопис займенників.

Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Дієслова перехідні і неперехідні. Види дієслова. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.

Безособові дієслівні форми на **-но, -то**.

Правопис дієприкметників.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Правопис дієприслівників.

Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи творення прислівників.

Правопис прислівників.

Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники. Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс.

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Правопис сполучників разом і окремо.

Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки. Написання часток *-бо, -но, -то, -от, -таки*.

Не з різними частинами мови.

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

Синтаксис і пунктуація Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова.

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений;

додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.

Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.

Речення двоскладні й односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях.

Однорідні члени речення. Узагальнювальне слово при однорідних членах речення.

Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення.

Звертання і вставні слова (словосполучення, речення), розділові знаки при них.

Відокремлені другорядні члени речення (у тому числі уточнювальні). Розділові знаки при відокремлених членах.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними. Розділові знаки у складносурядному і складнопідрядному реченнях.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому.

Пряма і непряма мова. Цитата. Діалог.

Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Відомості про мовлення

Поняття про спілкування і мовлення. Ситуація спілкування: адресат і адресант мовлення, мета й умови спілкування.

Повідомлення (висловлення), його зміст і форма. Тема й основна думка висловлення. Текст. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.

Типи мовлення: розповідь, опис, роздум. Основні вимоги до мовлення: змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність.

Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний.

2.2. ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових, родинно-побутових пісень.

Історична пісня **«Ой Морозе, Морозенку»**, Історична пісня **«Чи не той то Хміль»**.

Маруся Чурай **«Віють вітри»**, **«Засвіт встали козаченьки»**.

«Дума про Марусю Богуславку».

Балада **«Ой летіла стріла»**

ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги).

«Слово про похід Ігорів».

Григорій Сковорода «De libertate», «Всякому місту – звичай і права», «Бджола та Шершень», афоризми .

ЛІТЕРАТУРА к. XVIII — початку XX ст.

Іван Котляревський «Енеїда», «Наталка Полтавка»

Тарас Шевченко «Катерина», «Кавказ», «Сон» («У всякого своя доля»), «І мертвим, і живим, і ненарожденим...», «Заповіт»

Пантелеймон Куліш «Чорна рада»

Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»

Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Іван Карпенко-Карий «Мартин Боруля»

Іван Франко «Чого являєшся мені у сні», «Мойсей», «Захар Беркут»

ЛІТЕРАТУРА XX ст.

Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків», «Intermezzo»

Ольга Кобилянська «Valse Mélancolique»

Леся Українка «Contra spem spero!», «Лісова пісня»

Василь Стефаник «Камінний хрест»

Микола Вороний «Блакитна Панна»

Олександр Олесь «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!..»

Павло Тичина «О панно Інно», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Пам'яті тридцяти»

Максим Рильський «У теплі дні збирання винограду»

Микола Хвильовий. «Я (Романтика)»

Юрій Яновський «Майстер корабля»

Володимир Сосюра «Любіть Україну»

Валер'ян Підмогильний «Місто»

Остап Вишня «Моя автобіографія», «Сом»

Микола Куліш «Мина Мазайло»

Богдан-Ігор Антонич «Різдво»

Олександр Довженко «Зачарована Десна»

Андрій Малишко «Пісня про рушник»

Василь Симоненко «Лебеді материнства», «Ти знає, що ти – людина?», «Задивляюсь у твої зіниці»

Дмитро Павличко «Два кольори»

Олесь Гончар «Модри Камень»

Григорій Тютюнник «Три зозулі з поклоном»

Василь Стус «Господи, гніву пречистого...»

Іван Драч «Балада про соняшник»

Василь Голобородько «Наша мова»

Ліна Костенко «Страшні слова, коли вони мовчать», «Маруся Чурай»

ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ-ЕМІГРАНТІВ

Іван Багряний «Тигролови»

Євген Маланюк «Уривок з поеми»

СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС

Загальний огляд, основні тенденції.

Літературні угруповання (Бу-Ба-Бу, «Нова дегенерація», «Пропала грамота», «ЛуГоСад»).

Творчість Ю.Андруховича, О. Забужко, І. Римарука.

Утворення АУП (Асоціації українських письменників).

Література елітарна і масова.

Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 90-х років, його риси.

Сучасні часописи та альманахи.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ АБІТУРІЄНТІВ

Кількісні показники (в балах)	Якісні показники
190–200	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними навичками, виявляє методичну досконалість. Письмові завдання виконані повністю. Відповіді переважно правильні, відмінне виконання з незначною кількістю помилок.
169–189	Вище середніх стандартів, однак з деякими помилками. Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними навичками, понятійним апаратом, характеризується достатнім рівнем компетентності. Письмові завдання виконані повністю, однак припущено незначні неточності в розрахунках або оформленні
148–168	У цілому змістовна і правильна відповідь з певною кількістю значних помилок. Знання абітурієнта є достатніми, він виявляє здатність встановлювати найсуттєвіші зв'язки між явищами, фактами, робити висновки та узагальнення, застосовувати вивчений матеріал для розв'язання практичних завдань. Письмові завдання виконані повністю, однак допущено низку неточностей в розрахунках або оформленні.
127–147	Непогано, але зі значною кількістю недоліків. Необхідні практичні навички роботи із вивченим матеріалом сформовано на базовому рівні. Абітурієнт в цілому правильно відтворює навчальну програму, знає основні теорії і факти, уміє наводити власні приклади на підтвердження певних думок, робити окремі висновки. Письмові завдання виконані в основному, з деякими фактичними та змістовними помилками.

Кількісні показники (в балах)	Якісні показники
100–126	Відповідає мінімальним критеріям. Абітурієнт виявив поверхові знання й розуміння основних положень навчальної програми. Письмові завдання виконані з рядом фактичних і теоретичних помилок.
1–99	Абітурієнт не володіє основними знаннями з програми, не знає фактичного матеріалу, не володіє поняттєво-термінологічним апаратом. Необхідна ще певна додаткова робота для успішного складання іспиту. Письмові завдання виконані частково, з грубими фактичними та теоретичними помилками.

Норми оцінювання завдань 1-ї частини «Українська мова»

Рівень 1 – по 2 бали за кожную правильну відповідь (9 завдань – **18 балів**).

Рівень 2 – по 2 бали за кожную правильну відповідь на співвіднесення (4 завдання по 4 відповіді – **32 бали**).

Рівень 3 –

- 1) визначити члени речення – **10 балів**;
- 2) визначити частини мови – **10 балів**;
- 3) схема речення – **5 балів**;
- 4) фонетичний аналіз слова – **5 балів**;
- 5) морфологічний аналіз слова – **5 балів**;
- 6) редагування речень – по **5 балів** за кожне (3 речення – **15 балів**). **Разом: 100 балів.**

Норми оцінювання завдань 2-ї частини «Українська література»

Рівень 1 – по 2 бали за кожную правильну відповідь (10 завдань – **20 балів**).

Рівень 2 – по 2 бали за кожную правильну відповідь на співвіднесення (5 завдань по 4 відповіді – **40 балів**).

Рівень 3 – практичні завдання:

1. Визначити авторство поезії – **5 балів**.
2. Визначте жанр поезії – **5 балів**.
3. Сформулюйте тему/мотив – **10 балів**
4. Сформулюйте художню ідею – **10 балів**.
5. Як називається підкреслений троп – **5 балів**.
6. Який засіб поетичного синтаксису виділений курсивом – **5 балів**. **Разом: 100 балів.**

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Основні підручники та посібники

1. Бевзенко С. П., Литвин Л. П., Семеренко Г. В. Сучасна українська мова. Синтаксис. – К.: Вища освіта, 2005.

2. Голобородько Є. П. Усі уроки української мови в 11 класі. Академічний рівень / Є. П. Голобородько, К. Ю. Голобородько, О. А. Павлик, Ю. Ю. Мельничук, І. А. Бондаренко. – Х.: Вид. група «Основа», 2011.
3. Олійник О. Б. Українська мова: Підручник для 8 – 9 класів. – К.: Альфа, 1997.
4. Олійник О. Б. Українська мова: Підручник для 10 – 11 класів. – К.: Вікторія, 2002.
5. Передрій Г. Р. та ін. Рідна мова: Підручник для 6 класу. – К.: Освіта, 2001.
6. Передрій Г. Р. та ін. Рідна мова: Підручник для 7 класу. – К.: Освіта, 2001.
7. Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 8 класу. – К.: Освіта, 2000.
8. Український правопис. – 4-е вид. – К.: Наукова думка, 1993 – 2015.
9. Українська мова. 11 клас. Рівень стандарту: Плани-конспекти для шкіл з українською мовою навчання. – Х.: Вид-во «Ранок», 2011.
10. Шелехова Г. Т. та ін. Рідна мова: Підручник для 5 класу. – К.: Освіта, 2000.
11. Шелехова Г. Т. та ін. Рідна мова: Підручник для 9-го класу. – К.: Освіта, 2001.
12. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. – К.: Либідь, 2002.
13. Ющук І. П. Рідна мова: Підручник для 5 класу. – К.: Освіта, 1998 – 2014.
14. Ющук І. П. Рідна мова: Підручник для 6 класу. – К.: Освіта, 1998 – 2014.
15. Ющук І. П. Рідна мова: Підручник для 7 класу. – К.: Освіта, 2000 – 2014.
16. Ющук І. П. Рідна мова: Підручник для 8 – 9 класів. – К.: Освіта, 1991 – 2014.
17. Ющук І. П. Рідна мова: Підручник для 8 класу. – К.: Освіта, 1998 – 2014.

Додаткова література

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови. – Львів: Світ, 2003.
2. Історія української мови: Хрестоматія / Упорядники С. Я. Єрмоленко, А. К. Мойсієнко. – К.: Либідь, 1996.
3. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства. – Київ – Одеса: Либідь, 1991.
4. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. – К.: ВЦ „Академія”, 2000.
5. Сучасна українська літературна мова / За ред. М. Я. Плющ. – К.: Вища школа, 2001.
6. Сучасна українська літературна мова / За ред. О. Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 2001.
7. Український правопис. – 4-те видання. – К.: Наукова думка, 1993–2015.
8. Шкурятяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова. – К.; Літера, 2000.
9. Ющук І. П. Вступ до мовознавства, – К.: Либідь, 2000.
10. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. – 5-е вид. – К.: Освіта, 2002.
11. Ющук І. П. Українська мова. – К.: Либідь, 2003.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. М. Українська література. Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. М. Авраменко. – К.: «Грамота», 2013. – 287 с.
2. Авраменко О. М. Українська література. Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. М. Авраменко. – К.: «Грамота», 2014.
3. Авраменко О. М. Українська література. Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. М. Авраменко. – К.: «Грамота», 2015.

4. Авраменко О. М. Українська література. Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. М. Авраменко. – К.: «Грамота», 2016.
5. Міщенко О.І. Українська література. Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. /О.І. Міщенко. – К.: «Генеза», 2016.
6. Слоновьська О.В. Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Слоновьська. – К.: «Літера ЛТД», 2016.
7. Авраменко О. М. Українська література. Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. М. Авраменко. – К.: «Грамота», 2017.
8. Слоновьська О.В. Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Слоновьська. – К.: «Літера ЛТД», 2017.
9. Слоновьська О.В. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Слоновьська. – К.: «Літера ЛТД», 2018.
10. Слоновьська О.В. Українська література. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Слоновьська. – К.: «Літера ЛТД», 2019.
11. Авраменко О. Українська література. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. Авраменко. – К.: «Грамота», 2019.

ПОСІБНИКИ

1. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. І частина. – К.:Грамота, 2011. – 552с.
2. Бронзенко Т.А. Українська література. Ефективна підготовка до ЗНО учнів 10-11 класів/ Т.А.Бронзенко, Л.М.Ільченко, Л.І.Коткова, С.Р.Молочко, С.І.Сватенкова, О.М.Чепела – Х.: «Українська книжкова мережа», 2011. – 256 с.
3. Терещенко В.М. Українська мова та література. Навчально-практичний довідник/В.М.Терещенко. – Х.:Торсінг плюс, 2012. – 384 с. : іл.

СЛОВНИКИ

1. Гром'як Р.Т. Літературознавчий словник-довідник/Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін.. – К.:ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
2. Оліфіренко С.М. Універсальний літературний словник-довідник/С.М.Оліфіренко, Л.В.Оліфіренко. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – 432 с.
3. Погрібний М.І. Орфоепічний словник – К.: Рад.шк., 1986. – 118 с.

АНТОЛОГІЇ ТА ХРЕСТОМАТІЇ

1. Дивоовид: Антологія української поезії ХХ ст. /упор., передмова І.Лучука.- Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 784 с.
2. Сучасна українська література кінця ХХ ст.. – початку ХХІ ст./Упорядкув. текстів, передм., підготовка навч.- метод. Матеріалів І.М.Андрусика. – К.: Школа, 2006. – 464с. : іл. – (Шкільна хрестоматія)
3. Українська література ХІХ століття: Хрестоматія: Навч.посіб./Упоряд. Н.М.Гаєвська. – К.: Либідь, 2006, - 132 с.